

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

Historiae Ecclesiasticae Pars Tertia, Qva Continentvr Hermiae Sozomeni
Salaminij lib. 9. Euagrij Scholastici Epiphanensis lib. 6

Christopherson, John

[Köln], 1569

De Meletianis & Arianis quo pacto in vnum coaluerint, & Eusebio &
Theognide, quomodo pestem Arianam de integro suscitare connixi sint.
Capvt XX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12718

SOZOMENI HISTOR.

Maximus. Quem fama est episcopum ecclesiæ Dispolitanae à Macario ordinatum fuisse, sed à populo Hierosolomitano, ne eam sedem capesseret, impeditum. Nam quia confessor erat, & vir alioqui spectatus, populi suffragis decretum fuit, ut post mortem Macarii in illius urbis episcopatum succederet. Itaque cum multitudo ægrè ferret, se eò priuatam fore cuius virtutem exploratè cognitã haberet, & seditio ex ea re oriri videretur, visum est Diospolitani aliũ episcopum deligere, uti Maximus maneret Hierosolymis, & sacro episcopatus munere vnà cum Macario fungeretur, & post eius mortem ecclesiam illam solus gubernet. Atamen intelligendũ est, quod hi, qui in hac re cognoscenda accuratius laborarint, affirmant plebem istam omnia de sententia Macarii & fecisse, & summo studio conatam esse. Nam eum omni cura incubuisse, ut Maximus post se constitueretur episcopus, memorant, propterea quod mente complectebatur, illum cum rectam veramque de Deo opinionem teneret, & ob fidei confessionem populo percharus esset, necessariò ad sibi succedendum reseruandũ esse. Siquidem veritus est, ne se mortuo, Eusebius & Patrophilus sectæ Arianae fautores, tempus idoneũ nacti, illã episcopalem sedem alicui suæ opinioni dedito tribuerent: quandoquidem, dum Macarius maneret in vita, nouis rebus studere cœperunt illi quidem, sed cum ab eo essent ea de causã ab ecclesia segregati, conquieuerunt.

De Meletianis & Ariani quo pacto in vnum coaluerint, & Eusebio & Theognide, quomodo perisiam Arianam de integro suscitare conuixi sint.

CAPVT XX.

DV M hæc geruntur, contentio inter Aegyptios ab initio concitata, longius manare cœpit. Nam quanquã in concilio Nicano Ariana hæresis prorsus condempnata fuit, & Meletiani conditionibus illis, quas supra commemorauimus, in ecclesiã recepti, & Meletius Alexandro in Aegyptum reuerso ecclesias, quas iniquè occupasset, redidit, ipseque in Lyco iam ætatem degit, tamen non multò post, cum erat è vita migraturus, Ioannem vnum ex familiaribus

miliaribus suis contra decretum Nicæni concilii in suum locum suffecit, sicque ecclesias denuò cõturbandi author & causa extitit. Ariani autem cum Meletianos novas res moliri cernerent, ipsi quoque ecclesias turbare cœperunt. Nam vti in eiusmodi tumultibus solet euenire, alii Arii laudabant opinionem, alii sacerdotes à Meletio ordinatos debere ecclesiis præesse æquum iudicabant, eorumq; partibus se addicebant. Et quanquã Ariani & Meletiani antè inter se dissentiebant, tamen cum viderent multitudinem ad partes sacerdotum ecclesiæ catholicæ desistere, eam rapere in inuidiam, fœdera amicitie inter se ipsi iungere, cõmune odium in clerum Alexandrinũ suscipere, promiscuè illis, contra quos disceptabãt, crimina inferre, & se mutuò defendere studuerũt: vsq; eo, vti progrediẽte tempore Ariani, licet cum Meletianis de ecclesiarum primatu decertarent, à plerisque Meletiani nominarentur: sed tamẽ eandem, quam Arius, de Deo opinionem tenere non desisterent. Ac quamuis vtriq; suam controuersiam ab se mutuò disceptari diiudicarique recusarint, tamen contra omniũ opinionem in communis simultatis aduersus orthodoxos societate non inuiti consenserunt: singulique eorum expectarunt se faciliẽ, quæ sibi in optatis erant consecuturos. Tempore autem procedente, habitum dogmatum Ariarum ex disputationibus de illis habitis naçti, eadem cum Arianis de Deo sentire cœperunt. Hincq; res Arianae ad priorem denuò tumultum reuolutæ sunt: atque populus & clerus à mutua inter se communionẽ separati. Quinetiam cum in aliis vrbibus, tũ maximè in Bithyniæ & Hellestõtũ ciuitatibus, tum Constantinopoli quoque dogmata Arii de integro accensa. Denique fertur Eusebium episcopum Nicomediæ, & Theognidem Nicææ, cum falsa persuasione eum, cui imperator libellum de Actis concilii Nicæni custodiendum cõmiserat, circumuenissent, suas in eo subscriptiones deleuisse, iamque conatos palàm docere, non existimandum filium patri consubstantialẽ esse. De qua re Eusebium, cum esset accusatus, apertè ac liberè respondisse imperatori, atque veste quadam, qua induebatur demonstrata, dixisse, si vestis illa, se inspectante diuideretur, se tamen nunquam affirmaturum vtranque eius partẽ vnã

F eandemq;

SOZOMENI HISTOR.

eandemque essentiam habere. Quibus verbis valde graui-
ter commotus est imperator. Nā cū persuasum haberet ta-
les quæstiones post conciliū Nicænū penitus compressas
fore, præter spē eas denuò excitatas vidit. Maximè autem
omniū eius animū offenderant Eusebius & Theognis, qu-
cū quibusdā Alexandrinis, quos vt parū rectè de fide sen-
tientes ad pœnitentiā agendā concilium reseruauerat, cō-
municassent. Ob quam causam eos velut dissidij authores
exilij causa solum vertere imperauit. A nōnullis enim im-
peratorē hac de re iracundia accēssum, Eusebium & Theo-
gnidē exilio addixisse memoratum est. Verū ea, quæ de
hac causā acceperā ab illis, qui eā accurate tenebant, supra
explanauī.

*Quas res contra Athanasium Ariani & Meletia
ni nequicquam commenti sit. CAP. XXI.*

Porro autē isti duo rerū incōmodarum, quæ deinceps
Athanasio accidebāt, authores fuere. Nā cū multū au-
thoritate & potētia apud imperatorē postea valeret,
Arium, vt eadē secū opinione & amicitia quoq; cōiunctū,
Alexādrīā reducere, Athanasīū autē, vt aduersariū, ecclesia
eijcere studuerūt. Quare cū apud Constantinū, vt seditio-
nis et tumultus in ecclesia auctorē, falso insimulāt, & quòd
plerosq; in ecclesiam ingredi cupiētes prohibebat, cū lice-
ret concordīā inter oēs cōstitui, si istud vnū permitteretur.
Quas criminationes cōtra eum confictas, multi episcopi, &
Clerici qui cū Ioāne cōspirabāt, quiq; cōtinēter ferē ad im-
peratorē accedebāt, veras esse cōfirmauere: atq; adco dixe-
re se orthodoxos esse, & tū eū, tū episcopos sibi subiectos
caedis, vinculorū, plagarū iniustè insiſtarū, vulnerū, & in-
cendij ecclesiarū accusauere. Vbi verò Athanasius etiā sig-
nificasset imperatori iniquas Ioannis & episcoporū sibi fa-
uētīū ordinationes, & nō eas solum, verū etiā innouationē
detretorū cōcilij nicēni, fidē corruptā, seditiōes, & cōtume-
lias orthodoxis impositas, criminis loco illis obiectasset,
imperator deiceps nō habebat cui crederet. Ac cū eiusmo-
di crimina ipsi sibi mutuo intenderent, & sæpe accusatores
multi vtrinq; multū exhiberent molestiæ, scribit Athana-
sio (multitudinis enim consensus imprimis sibi curę fuit)

vt ne-